

Digitalna orodja za lastnike gozdov pri načrtovanju in pridobivanju lesa *Digital tools for forest owners in forest management planning and forest operations*

¹Matevž Triplat, ¹Jaša Saražin, ¹Nike Krajnc

¹M. P., dr. J. S., dr. N. K., Gozdarski inštitut Slovenije, Večna pot 2, 1000 Ljubljana, matevz.triplat@gozdis.si, jas.a.sarazin@gozdis.si, nike.krajnc@gozdis.si

Digitalna orodja lahko pomagajo lastnikom gozdov pri načrtovanju gospodarjenja z gozdom in uvajanju bolj učinkovitih in trajnostnih tehnologij pridobivanja lesa. V praksi skoraj vsak lastnik že razpolaga z mobilnim telefonom, ki mu nudi dostop do globalnega sistema pozicioniranja in vrsto senzorjev, ki jih pridoma uporabljajo različne mobilne aplikacije ali spletni informacijski sistemi. Tudi v domačem prostoru je lastnikom gozdov na voljo nekaj tovrstnih orodij, ki so bila razvita ali nadgrajena v sklopu Evropskega partnerstva za inovacije (EIP-AGRI). Tovrstne aplikacije nudijo lastnikom gozdov uporabo naj sodobnejših tehnologij z namenom izdelave mobilne gozdne inventure, načrtovanje gozdnih operacij, upravljanja zalog lesa, sisteme za sledenje lesa, izobraževanja ali zgolj varnost in komunikacijo. Gozdarski inštitut Slovenije v sklopu sistema MojGozdar lastnikom nudi nekaj od naštetih digitalnih storitev, med njimi tudi spletno rešitev za oblikovanje gozdnogospodarskega posestnega načrta. Z rešitvijo je na enem mestu z uporabo interoperabilnosti omogočeno zbiranje in interpretacija podatkov o gozdni posesti, gozdni infrastrukturi in drugih podatkih, ki so objavljeni na različnih javno dostopnih platformah. S klikom na miško ali dotikom zaslona so prek pametne naprave uporabniku v trenutku na voljo podatki o njegovi gozdni posesti. Digitalna storitev vzpostavlja digitalne gozdnogospodarske načrte za zasebno gozdno posest in s tem lastnike gozdov informira o stanju gozdnih fondov, dovoljenem poseku, potrebnih delih v njihovih gozdovih ter predstavlja osnovo dolgoročnih odnosov na relaciji: kmetijsko gospodarstvo-izvajalec storitev-odkupovalec lesa. Pri izbiri digitalnih orodij in pripomočkov za gozdno proizvodnjo naj bodo na prvem mestu potrebe lastnika gozda, njegove digitalne kompetence in odprt dostop. Vsekakor pa lahko digitalna tehnologija močno olajša birokracijo in izboljša ekonomske in okoljske učinke gospodarjenja z gozdom.

Digital tools can assist forest owners in planning forest management and implementing more efficient and sustainable wood harvesting technologies. In practice, almost every owner already possesses a mobile phone, providing them access to the global positioning system and a variety of sensors effectively utilized by various mobile applications or online information systems. Even in their own space, forest owners have access to several such tools that have been developed or upgraded within the European Innovation Partnership for Agricultural Productivity and Sustainability (EIP-AGRI) framework. Such applications offer forest owners cutting-edge technologies for creating mobile forest inventories, planning forest operations, managing wood stocks, timber tracking systems, education, or simply for safety and communication. The Slovenian Forestry Institute, as part of the "MojGozdar" system, provides forest owners with some of these digital services, including a web solution for creating a forest management plan. This solution enables the collection and interpretation of data about forest ownership, forest infrastructure, and other data available on various publicly accessible platforms in one place, using interoperability. Users instantly access data about their forest ownership with a click of the mouse or a touch of the screen through a smart device. The digital service establishes digital forest management plans for private forest ownership and thereby informs forest owners about the state of forest resources, allowable harvesting, and necessary work in their forests and serves as the foundation for long-term relationships in the agriculture-service provider-wood buyer chain. When selecting digital tools and aids for forest production, the forest owner's needs, digital competencies, and open access should be a top priority. In any case, digital technology can significantly streamline bureaucracy and improve forest management's economic and environmental effects.

